

Illetményemelés - számos kérdéssel

Dr. Gyimesi László bízik abban, hogy mindenkire vonatkozik az új szabályozás

Tavaly döntés született arról, hogy a kulturális területen foglalkoztatott közalkalmazottak január 1-jétől 15 százalékos illetményemelésben részesülnek. Előrelépést jelent ez egy olyan területen, ahol sok éve stagnáltak a bérek, sajnos azonban akadnak még tisztázatlan kérdések. Dr. Gyimesi László, az MZTSz főtitkára, a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének elnöke bízik abban, hogy valóban mindenkire vonatkozik ez az emelés, és megoldást találnak arra is, hogy a gazdasági társaságokban foglalkoztatott muzsikuskok, színészek, táncosok valamint a nem művészeti munkakörben dolgozók is részesüljenek belőle. A szakszervezeti vezető szerint az új évre számos más régebbi, nyitott kérdés is marad, így érintette a művésznegyeddíjakat és a művész-életpálya modellt is.

I Öröm, hogyha egy művészeti területen növekvő pénzekről számolhatunk be, kérdés azonban, hogy ez a zenekarok közül érinti-e mindazokat, amelyeknél nem közalkalmazottak a zenészek, a munkatársak...

– Sőt, még az is kérdés, hogy mindez kire vonatkozik. Ellentmondásosak ugyanis az információink. Az egyik vélekedés szerint ez a jogszabály a kulturális intézményekben foglalkoztatott közalkalmazottak teljes körére vonatkozik, egy másik szerint azonban csak a szakmai munkakörökben foglalkoztatottakra. Ez utóbbi esetleges megoldás elsősorban a színházaknál okozna nagy feszültségeket, hiszen ott jelentős többségben vannak az adminisztrációval vagy műszaki feladatokkal foglalkozó közalkalmazottak. Mindenesetre, ha bízunk a jobbik variációban, s arra gondolunk, hogy mindenkire kiterjed, akkor is kérdéses, hogy milyen formában kapják meg az érintettek. A közalkalmazottak ugyanis nem bért, hanem illetményt kapnak, az előmeneteli tábla alapján. Abba azonban ilyen többlet-pénzt nem lehet bevinni. Születhet egy önálló bértábla, de ilyen még nem készült. Megoldást jelenthet, ha pótlékként kapják meg a dolgozók. Az információink szerint ennek mértéke, 10 és 50 ezer forint közötti intervallumban mozog majd.

I Nagyon bizonytalanul fogalmaz...

– Mert tényleg nem tudjuk, mi és hogyan történik. Számos formában kezdeményeztük az év folyamán, hogy minderről egyeztessük. A szándékok kapcsán teljes egyetértés volt közöttünk a kulturális államtitkársággal, hiszen azt szerettük volna, hogy az emelés érje el végső soron a pedagógusi szintet azoknál, akik ennek megfelelő végzettséggel rendelkeznek. További megbeszélésekre azonban nem került sor. Úgy vélem, a leg-

jobb szándékok szerint dolgoztak, de még nyilván szükség van a kormányon belüli további egyeztetésekre is. Mindenesetre, ha nem is most, de a dolgozók biztosan megkapják majd visszamenőlegesen is a pénzt. A nagy kérdés azonban tényleg az, hogy valóban csak a közalkalmazottakra vonatkozik vagy a gazdasági társaságokra is? Mert említette a zenekarokat, s ezeknek az együtteseknek a fele működik gazdasági társaságként, a színházaknál pedig még magasabb ez a szám, például a budapesti önkormányzat csak gazdasági társaságokat tart fenn az előadóművészeti körben...

I Tehát akkor ők mindannyian kimaradnak ebből a plusztámogatásból?

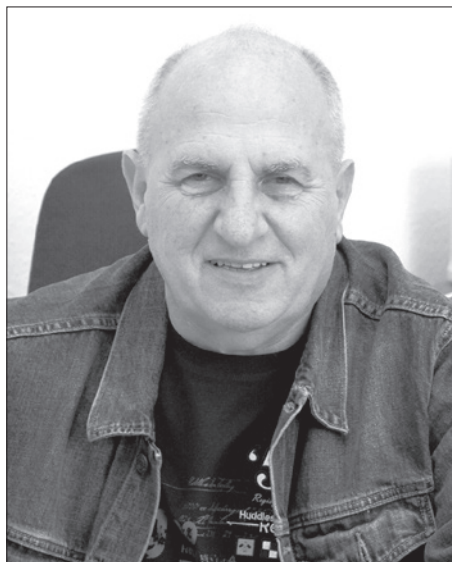
– Ismereteim szerint a kulturális kormányzat december 31-ig begyűjtötte az adatokat, hogy fel tudja mérni, mekkora lenne annak a költségigénye, ha ez mindenkire vonatkozna. Úgy vélem, a szándék megvan, kérdés, hogy van-e elhatározás és a szükséges keret. Szintén összetett feladatot jelent majd ennek az eljuttatása azokhoz, akiknek ezt a pénzt szánják. A közintézményeknél mindez jogszabály módosítással megoldható, kötelező pótlékként. A gazdasági társaságoknál azonban ebben a formában erre így nincs lehetőség. Hiszen önkormányzatok vagy az állam ezeknek a tulajdonosa, s szerződések, munkaszerződések szabályozzák az ott dolgozók bérét. Ha pozitív döntés születik, s tényleg teljes körben jár az emelés, akkor nagyon komoly feladatok várnak valamennyi szereplőre, hiszen meg kell találni, a megfelelő jogi, technikai lebonyolítás lehetőségét.

I A zenekarok számára azért is lenne lényeges ez a többletforrás, hiszen a pedagógus életpályamodell bevezetése óta nagy a különbség a fizetések között...

– Az oktatásban dolgozók bérezésében örövendetes előrelépés történt, de ez valóban elszívó hatást gyakorolt a zenekari zenészekre. Az igazság az, hogy nagyon komoly elmaradásokat kell behozni. Roppant alacsonyan maradtak a közpénzekből fizetett bérek. Ebben az ágazatban a 2002-es, ötvenszázalékos béremelés óta igazából nem volt számottevő növekedés. Nem véletlenül jött ki az az eredmény, hogy művészeti területen a bruttó bérek 180–200 ezer forint között mozognak. Az állam próbál más területeken is emelni, s ezzel ha lassan is, de halad.

I Beszéljünk egy másik témáról is. Tavaly ősszel arról szóltak a hírek, hogy a balett-művészek után a néptáncosok is visszakapták a művésznegyeddíjat... Mi hír a többi művészeti ággal?

– Korábban a művésznegyeddíjnak az érintettjei a táncművészek, az artisták, az énekesek, a fúvószenészek és a színészek voltak. Hat évvel ezelőtt, 2011-ben a Parlament eltörölte a kedvezményes nyugdíjlehetőséget, ami számos területen foglalkoztatottakra, így többek között a rendvédelmi testületek tagjaira, tűzoltókra, bányászokra is vonatkozott. A 2012-től hatályos új kedvezmény csak a balett-táncosokra szűkülte. Sőt, nem csak a művészekhez kötötte csupán ezt, hanem a foglalkoztatóhoz is. Tehát csak akkor vehette valaki igénybe ezt a lehetőséget, ha a törvényben felsorolt négy intézmény valamelyike foglalkoztatta őt. A táncosok méltán érezték úgy, hogy ez súlyos diszkriminációt jelent a nem balettosokkal szemben. (Itt jegyzem meg, hogy aki ekkor már elérte a megfelelő feltételeket, és nem vette igénybe a „művésznegyeddíj” lehetőségét, az mind a mai napig ezt meg tudja tenni.)

Most annyi változás történt – a néptáncosok évek óta tartó harcának köszönhetően – hogy ez a kedvezmény a néptáncosokra is vonatkozik, feltéve, ha a törvény által felsorolt együttesek valamelyike foglalkoztatta őket. Viszont megint kimaradtak azok a táncosok, akiket nem a törvényben felsorolt munkahelyek foglalkoztatták, köztük például a kortárs táncosok, vagy azok, akik karrierjük egy részét külföldön építették. Aki ezzel elégedetlen, annak van oka rá, de

aki azt mondja, hogy ezzel egy lépést előre léptünk, annak is igaza van. Minden eredményt meg kell becsülni. Már csak azért is, mert az összes többi foglalkozásnál, így a zenészek esetében is, a lehető legmoverevebb elzárkózás tapasztalható. Úgy vélem, jelenleg a további engedményekre leginkább az artistáknak van esélyük.

! A tüdőtagulást, légzőizomzat károsodást szenvedett fúvósokkal mi a helyzet?

– Ez mind igaz, de a rendszer nem veszi figyelembe. Már csak azért sem, mert az intézkedés egy nagy egésznek a része. A kormányzat nem akarja, hogy precedensek szülessenek. Minden foglalkozásnál lennének indokok, amelyek a kedvezményt indokolják... A probléma azonban nincs megoldva. Ami úgy vélem, segíthetne, az az előadóművészi életpályamodell. Elkészült egy munkaanyag, amely ezzel a kérdéssel foglalkozott. Több alkalommal, több tanácskozáson is szó volt erről, mégsem keltett fel azonban olyan érdeklődést, amit szerintem maga a téma megérdemelt volna. Ennek az általam készített modellnek a lényege az volt, hogy igenis vannak olyan foglalkozások, amelyeket a munkavállalók – önhibájukon kívül – egy idő után már nem tudnak tovább művelni, hi-

ába szeretnék. Éppen ezért útvonalakat kellene keresni és kínálni a művészeknek. Nem gondolom azt, hogy egy minimális járadék a legszerencsésebb megoldás. Inkább maradhassanak a pályán egy másik szerepben. Ezeknek az embereknek lehet más, testhezálló szerepköröket találni. Nemcsak művészeti, hanem akár más foglalkozásokat is találhatnának maguknak. Csak már a főiskolai, egyetemi tanulmányok idején úgy kellene felkészíteni a hallgatókat a szakmára, hogy egyidejűleg több dolgot is megismerjenek, s rendelkezzenek az ezzel kapcsolatos tudással. Sajnos, az életpályamodell lényegében komoly érdeklődést nem váltott ki... Mert igaz, húsz-harminc év múlva bekövetkező dolgokról esik szó benne, s nem ad választ arra, hogy mit csináljunk azokkal, akik most küzdenek ezzel a problémával. A modell készen van, de sajnos nem kezdődött el még az a szakasz sem, hogy beszéljünk róla. Persze, jogszabály változtatásokat igényel, rengeteg munkával jár. Az élet pedig kikényszerít megoldásokat, de nem biztos, hogy ezek a legmegfelelőbbek... A kérdést mindenesetre fel lehet tenni, hogy érdekes-e ez az egész modell vagy sem. Most úgy tűnik nekem, hogy sajnos nem.

R. Zs.

A KODÁLY FILHARMONIKUSOK DEBRECEN

PRÓBAJÁTÉKOT hirdet

CSELLŐ TUTTI HATÁROZOTT IDEJŰ ÁLLÁSRA hosszabbítási lehetőséggel

A próbajáték időpontja: **2017. január 30. 14. 30 óra**

A próbajáték helyszíne: 4025 Debrecen, Simonffy u. 1/c – II. emeleti próbaterem

A próbajáték két forduló.

1. forduló anyaga:

Zenekari állások:

Mozart: Varázsfuvola nyitány

Verdi: Requiem-Offertorio

R. Strauss: Don Juan

Beethoven: V. szimfónia 2. tétel

Brahms: III: szimfónia 3. tétel

2. forduló anyaga:

Egy tétel J. S. Bach szólószvitjeiből

Egy klasszikus versenymű saroktétéle

A zenekari állások kottái jelentkezéskor átvehetők a Kodály Filharmonikusok Debrecen titkárságán (H-Cs: 7.30-16.00, P: 7.30-13.30), vagy igény szerint elektronikus úton küldjük.

Zongorakísérőt a Kodály Filharmonia Debrecen előzetes egyeztetést követően biztosít.

Jelentkezéshez szükséges dokumentumok: szakmai önéletrajz elérhetőség megadásával, szakirányú végzettséget igazoló dokumentum

Jelentkezés: személyesen, vagy

info@kodalyfilharmonia.hu e-mail címen,

vagy 4025 Debrecen, Simonffy utca 1/c. címen lehetséges

Információ: Fekete Katalin igazgatóhelyettes tel.: 30 620 4892

A jelentkezés beérkezési határideje: 2017. január 25. 12 óra

A foglalkoztatás feltétele a felsőfokú szakirányú végzettség. Bérézés közalkalmazotti bértábla szerint. Sikeres próbajátékot kívánunk!

Debrecen, 2016. december 19.

Somogyi-Tóth Dániel
Igazgató